

ONAMENTUL

an . . . 24 Cor.
 pt. an . . . 12 .
 lună . . . 2 .
 de Duminică
 a an . . . 4 Cor.
 tru România și :
 ca . . . 10 Cor.
 de zi pentru Ro-
 a și strălățate pe
 au 40 franci.

TRIBUNA

REDACTIA
 și ADMINISTRAȚIA :
 Deák Ferenc-utca 20,
 —
 INSERTIUNILE
 se primesc la adminis-
 trație.
 Manuscripte nu se ina-
 poiază.
 Telefon pentru oraș și
 comitat 502.

Pe față.

Deși stau în același guvern, totuși o fundamentală deosebire politică între Apponyi și Andrassy. Unul reprezintă tendința separării de Austria, celalalt apără susținea dualismul dela 1867.

Budapesti Hirlap până acum a căutat să servească pe amândoi. De ieri n'o mai poate face acestea, ci într'un articol grav și sentențios se întoarce împotriva kossuthilor, cari agitând fără cumpăt și măsură întru ideile lor speciale, primejdiesc însăși țara!

De Andrassy numitul ziar l-a susținut totdeauna fără șovăire, chiar când a fost cu un proiect de lege monarhică, repudiat de toți învățații Europei... De politica lui Kossuth începe însă a se debarasa.

Un simptom acesta. Ori chiar o indicație că la Viena nu-s dispozițiuni pentru a se teren de validitate politice kossuthiste. Ugron trăsese de altfel și el o săgeată în Magyar Nemzet, organul oficios al guvernului, nimerind drept în solidaritatea kossuthistă, pentru cârpierea căreia partidul kossuthist a fost alaltăieri la Kossuth și apoi la Justh, ca astfel să-i asigure de credința și votamentul lor. Iar pe Ugron era cât pe ce să-l dea afară din partid... El scrisese încă rău despre audiența lui Justh la M. K., prezintănd-o ca lucrare — la spatele guvernului, căci după ce a fost Apponyi informeze, ce mai avea de spus Justh?

Intre dânșii se vor înțelege însă kossuthiștii într'un chip ori altul.

Dar cu partidul constituțional ruptura e declarată pe față.

Scriind despre cele petrecute alaltăieri în sânul partidului kossuthist, Budapesti Hirlap (dela 29 c.) zice:

»Toate aceste frământări din sânul partidului 48-ist sunt de natură a ne pune în perspectivă o apropiată Calabrie. Sub picioarele noastre pământul mormăie și se clatină și se poate că e chestie numai de zile când să se surpe terenul de sub picioare, pentru a dărâma clădirea coaliției, care se ridicase pe ruinele unui cutremur ce precedase.»

Manifestările de iubire pentru Kossuth și Justh au ascuțit vădit contra lui Andrassy. S'a accentuat adecă alipirea întregului partid pentru banca națională, ceace Andrassy nu se angajează să realizeze.

Nu vor realiza-o însă nici kossuthiștii, ci toată gălăgia ce-o fac — scrie Budapesti Hirlap — este pentru ca să acapareze ei singuri guvernul.

Iată cum îi caracterizează organul lui Andrassy:

»Nu se poate nega că așa ceva a săvârșit odinioară și Tisza Kálmán. Unele deosebiri sunt însă, parte înspre lauda unuia, parte a celoralți. Tisza a fuzionat cu 67-iștii când a și primit baza 67-istă. Cei de acum primesc baza 67-istă, dar vor să înlăture pe politicianii 67-iști de pe această bază. Asta înseamnă că vor să facă politică 67-istă

fără convingeri iar cei cari au convingerile să fie excluși dela putere.

»Acest partid nou guvernamental poate fi numit ori cum, chiar și independist, dar sincer nu!»

Și așa mai departe, pe coloane întregi organul lui Andrassy își îmblățește aliații, dovedind că sunt niște șnapani, cari habar n'au de interesele țării, ci toată preocuparea le este — căpătuirea personală.

A meritat oare — se întreabă — ca pentru a ajunge aici, să se poarte acea luptă înverșunată împotriva lui Tisza și Fejérvary?

»E o presupunere copilăroasă că ceace Austria ori regele n'a putut să dea tuturor la un loc (coaliției), o să dea unei părți (48-iștilor),« — scrie ziarul lui Andrassy ceace, desigur însemnează că 48-iștii pot s'ajungă cel mult miniștri, dar să realizeze ceva din program, nici la Sfântul-Așteaptă nu o să reușească.

Lupta între cele două elemente în tot cazul este deschisă.

Pân'aci a fost greu.

Odată pornindu-se pe față, ne putem d'aci încolo aștepta la interesante amănunte.

Pe înăbușite lupta se purta de uult, nu numai pentru portofolii ministeriale, secretariat de stat ori fișpanate, ci până și pentru cel din urmă post de copist în vre-un minister oarecare.

D'aci încolo lucrurile se complică: partidele au ajuns să-și apere însuși pozițiile pe cari le-au în afară, iar deputații mai presus de toate — mandatele! Intr'adevăr ce

FOIȚA ZIARULUI «TRIBUNA»

INDEMNURI.

— Schiță dramatică. —

De Horea Petra-Petrescu.

Bătrânul Pralea.

Traian, de 19 ani.

Acasă la Pralea. O odaie simplă dintr'un oraș în Ardeal.

Bătrânul își face de lucru la fereastra deschisă. A înserat, clopotele de seară au sunat pentru prima oră. E alb, cu părul mare, într'un halat de odaie.

Între Traian. Înaintează câțiva pași. Caută cu ochii prin odaie. Dă — în sfârșit — de bătrân. Îndreaptă repede spre el:

Traian: Bună sara.

Pralea: Bună să-ți fie inima, tinere.

Traian: ... Spunea tata să vii până la d-voastră.

Pralea: Bine spunea.

Traian: Și am venit...

Pralea: Ian' fă-te ca acasă. Pune pălăria la parte, pe scaunul ăla... Așa. — Stai puțin cu mine la fereastră. (Ii pune mâna pe umeri. Amândoi privesc afară, în liniștea sării). Vine toamna, iană, vine toamna. Mâne-poi-mâne ne pomenește cu iarna în casă. S'au dus nopțile alea scurte... Știi tu, ce ți-a fi și cu orânduiala asta! Cum a spus Dumnezeu să le împartă toate... Vine primăvara și — vara — și cad frunzele — și le scoapă furtuna și — se lasă iarna. Și iară în-

vie pământul și în muguresc pomii și dau roadă câmpurile și se bucură bătrânețele noastre. — Că noi, — ce să zici? — dar primăvara și vara ne simțim mai bine. Ne mai ducem zilele de pe o zi pe alta. Eu și cu băbușa mea... Uite-așa; șontăc, șontăc... (oftează și-l ia pe Traian dela fereastră, închizându-o). Vino să aprindem lampa. (Au aprins lampa amândoi. Bătrânul s'a așezat pe divan. Traian apropie un scaun și ia loc lângă bătrân).

Traian: Spune boierule, cum te odihnești după matură?

Pralea: Cred și eu. După munca cinstită e așa de bine să stai puțin și să răsufli din greu. Știi cu asta.

Traian: ... Dar ce aveai să-mi spui?

Pralea: Hoo! Că n'au tăbărit tatarii! Stai omul lui Dumnezeu!... Ce atâta grabă? Ai ceva? Vre-o fetișcană? Te-așteaptă pe-afară?

Tr.: Nu, doamne ferește!

Pr.: Ei, ei, știu eu ce gărgăuni aveți voi tineretul, în cap? »Nu, doamne ferește!« »Nu, ferească sfântul!« Și numai că-l vezi cu câte una, pe unde nici nu-ți dă în gând. Și se roșește domnișorul și înroșește și domnișoara, de stă să-i înghită pământul de rușine. — De ce, boierule, nu făceam și noi de astea, când eram tineri? Și nu sunteți și voi din carne și din oase? De câți ani ești acum?

Tr.: Am împlinit 19.

Pr.: Tocmai pe tocmai. Acum e timpul vostru. Stați să vă ieșiți din piele ca nește mânzișori nărvași. — Lasă că o să vă treacă și vouă timpul, cum mi-a trecut și mie baba cu colacii. Nu-i

asa?... (Il prinde de mâni și i-se uită în ochi prietinos).

Tr.: Ce să zic? Vei avea dreptate. Nu știu.

Pr.: (il bate pe umeri) Firește, că am dreptate. Cum să n'am dreptate?! N'am văzut și n'am trăit eu atâta? Să-ți spun la minciuni? Uite — peste 3 săptămâni — trei săptămâni în cap, împlinesc nici mai mult, nici mai puțin, decât... Cât crezi, flăcăule?

Tr.: Cincizeci și șase de ani?...

Pr.: 56 zici? Mare, șmecher, omul ăsta! Cincizeci și șase! Da nu vezi tu mâinile astea muncite? Uite câte crețe sunt pe ele.

Tr.: Nu las nici un an mai mult.

Pr.: Tu poți să nu lași, da nu-mi dă condițuța de botez mai puțin. Vezi, sunt de 65 de ani. Tocmai d'andoaselea de cum spunea. Poate că mi-ai cetit vârsta nemțește, că nemții ăia cescesc numerii ca neoamenii, din coadă.

Tr.: Nu zău. Te ții bine de tot.

Pr.: Cred și eu. Nevastă-mea îmi zice mereu: Mă uit după tine, omule, când mergi pe uliță. Par'că mergi să te înrolezi la cătane. Așa zău. Da ce să mă las lăbărțat? Ian, spune-mi dta, de ce să mă las? Moșu-meu a trăit o sutăcinci ani. Tata — D-zeu să-l ierte — 90 împliniți. De ce să mă las eu mai pe jos?

Tr.: Tocmai. Imi aduc aminte de »tata Dumitru«.

Pr.: Hei, »tata Dumitru« era om — și nu glumă. Când mergea pe stradă, se uită de lumea la el ca la un gociogeamite brad, care a început să umble. Par'că venise din mijlocul grenadirilor lui Napoleon. — Da eu, tot cu ale mele.

ar zice »civii« 48-iști când s'ar convinge că partidul n'a reușit să stoarcă dela Viena nici comanda unguerească în armată nici banca națională, iar deputatul cercului n'a putut să așeze în slujbă nici măcar pe vre un amărât de scriitoras?!
Ar rămânea d'aci încolo indiferenți la toate declamările umflante ale d'alde Barabás-ilor ș'atunci gata-i cu 48-ismul!

Culmea șovinismului. Ziarele maghiare din Budapesta publică următorul comunicat:

»Impotriva cursurilor de limba germană. Locuitorii germani ai Budapestei au înaintat o rugare lui Apponyi Albert, ministrul cultelor, în care cer concesiune ca să înființeze curs de limba germană, adică școală elementară pentru copii în vârstă de 8—12 ani. În ședința sa de azi consiliul direcțional al reuniunii maghiare de școală (Magyar Iskolaegyesület) a hotărât să trimită ministrului o adresă în contra planului de mai sus, și să apeleze la toate reuniunile culturale din patrie, ca toate să demonstreze împotriva limbei germane. Adresa arată cauzele pentru cari iau pozițiune în contra cursului de limba germană... O astfel de școală încurândă vreme poate să ajungă pat cald al agitațiunilor pangermane, cari în Germania și așa, pretutindeni se fac cu înverșunare și cu arme nevrednice în contra noastră. Nimic n'ar fi mai ușor, ca din școala aceasta modestă la început să se desvolte o școală superioară și astfel să se destrame unitatea de limbă națională, realizată cu atâta greutate aici în Budapesta... În apus și în Banat agitația germană nu contenește împotriva unității statului nostru. De altfel și din punct de vedere al utilității inițiativa asta prezintă multe îndoieli, căci nu se știe la ce sfârșit se poate ajunge. Ordinea publică și cultivarea bunelor relațiuni cu Germania pretinde ca înființarea acestui curs să fie împiedecată! Art. XXXVII din 1868 interzice apoi ca persoane supuse străine și cu diplomă străină să fie aplicate la noi. Iată de ce »Magyar Iskolaegyesület«, desbrăcată de orice ură și preocupare, pe motive obiective numai și din proprie apărare este pentru a se opri aceste cursuri.«

Mai trebuie oare comentariu, la toate acestea?... O școală elementară germană să primejduiască unitatea națională din Budapesta, oraș cu 800.000 locuitori?! Și tre-

buie oprită limba germană în interesul bunelor relațiuni cu — Germania!

Și mișei și stupizi!

Consulat român în Fiume. În ședința de ieri a camerei de comerț din Fiume, a cetit secretarul o petițiune subscrisă de 25 comercianți din localitate, pentru a obține aici un consulat românesc.

Camera a aprobat.
Ar fi deja timpul, căci dacă și Serbia își are reprezentantul său, de ce să lipsească al unui stat care are mari afaceri de comerț cu acest port.

Conferențele lui Scotus Viator.

Presa maghiară iar e cătrănită rău. De astădată din cauza celebrului publicist englez Scotus Viator, care în dragostea nemărginită ce o are pentru adevăr și disprețul ce-l poartă față de păcătoși urmează cu vigoare campania să împotriva becisnicilor guvernanți din Ungaria.

Astfel acum de curând el a ținut o conferință la societatea istorică din Viena, spunând cu acest prilej următoarele:

Examinând istoria și instituțiunile Ungariei, m'am convins că în ce privește instrucțiunea publică și educația, administrațiunea publică, legiferare, drept de asociere și întrunire, libertate de presă și alegere, întotdeauna s'a manifestat o politică de deprimare, fără pereche în lumea cultă. Cultura maghiară n'are putere creutoare și nici nu seamănă culturii altor popoare. Ungurii își compară bucuros constituțiunea cu aceea a Britaniei, dar de asta nici vorbă nu poate fi. În principiu este oarecare asemănare, pentru că amândouă se bazează pe ficțiuni. În realitate este însă între ele o distanță ca dela pământ la cer. *Fanslavismul este o invenție a panmaghiarilor.* O mulțime de fapte istorice dovedesc, că de câteori unguri au umilit pe slovaci, aceștia n'au căutat refugiu la Petersburg ori Moscova, ci la Viena. Vestitul Kollar n'a fost panslav în înțeles politic, Stoir, Hurban, Hodja, șefi dela 1848 d'asemeni n'au fost intratâta panslavi, ci mai mult anteluptători ai Austriei.

»Unirea națiunilor sârbă și croată este una dintre cele mai grele, dar tot d'odată și mai importantă problemă de deslegare în Orient. Rezolvarea se va întâmpla însă numai când actualii

bărbați de stat maghiari nu vor mai face polițișovinistă din prezent. Situația d'acum a Serbiei nu poate dura mult; dacă statul acesta mic nu să existe și mai departe, trebuie să se înțeleagă cu imperiul Habsburgilor. Dacă Serbia vreme se alipească de bunăvoie monarhiei, ceșce se prea poate aștepta, asta ar fi rezolvarea cea mai ideală, deoarece astfel s'ar putea crea sub sceptrul Habsburgilor, țara slavă de sud. Pentru monarhie asta e chestie de existență. Viitorul Bosniei și Herțegovinei de asemenea depinde dela bunele relațiuni dintre Ungaria și Croația și potem afirma curajos, că echilibrul în Balcan deprinde dela rezolvarea chestiei naționalității dela Ungaria și dela sufragiul universal. Misiunea dinastiei Habsburgilor este să garanteze drepturi și libertăți egale tuturor națiunilor de sub sceptrul său.«

Activul publicist și amic al naționalităților a umblat, nu de mult, și prin Boemia și Moravia, ținând pretutindeni conferințe și combatând regimul unguresc subtrăim.

Ii suntem recunoscători!

Din România.

Botezul A. S. Regale Principesa Ileana. Joi la ora 5 s'a făcut la palatul regal, în sala Tronului, botezul în sf. religie ortodoxă al noului vâstar al iubitei noastre dinastii.

Impunătoare solemnitate!

Impunătoare nu numai prin maiestatea cadrului, prin strălucirea asistenței, și prin felurimea încântătoare a toaletelor și uniformelor care formează un tot armonios, dar mai ales prin adâncă evlavie și reculegere cu care este oficiată ceremonia.

A fost o privescătoare binefăcătoare pentru ochi și inimă desfășurarea sfântului ritual, cu tainicul său farmec, în mijlocul acestui cadru de o măreție discretă și de supremă distincțiune.

Ceremonia e oficiată pe estrada Tronului de I. P. S. Sa Mitropolitul primat Iosif Gheorghian, asistat de Vicarul Mitropoliei P. S. Sa Nifon Ploșteanul și de arhimandritul Nifon dela mânăstirea Sinaia.

Asistența e încântată că bătrânul și veneratul prelat, a cărui înfățișare blândă și senină câștigă

Îți povestesc verzi și uscate de toate rudenile mele și nu te întreb de ai tăi. Ce-ți fac părinții?

Tr.: Mulțămesc. Sănătoși. Au mult de lucru. Patru brațe sunt prea puține pentru munca câmpului. Le ajut și eu, dar nici cu mine nu au de ajuns. Mai multe nu le dă mâna să-și țină.

Pr.: Cum am spus eu tată-tău mereu? Ține-ți mâi omule, încă o slujnicuță, că ai lipsă de ea. Da, nu și nu. Să vadă ei cum or răzbi. Nu-i vorbă, sunt învățați ei să se scoale cu noaptea în cap. Ei, păcatele mele, nu ții minte de când nu m'am sculat pela cântatul cocoșilor. Acum pela opt, pela nouă.

Tr.: Nu-i târziu pentru d-voastră.

Pr.: Cum să nu fie târziu? Hei, ce mai bucurie pe mine, mai înainte, când mă trezeam des de dimineață, după o noapte petrecută în vârful fânului, sub șopron. Și de dedea Dumnezeu drăguțul o ploicică, de auzeam cum cade ploaia pe șindilă și eu cu mâinile la cap, întins sub copeiș... Când mă trezeam, apoi mă plimbam prin grădină și spuneam versurile învățate din Horații ori din Ovidiu. Hei, când scandam pe întrecute, ca să învățăm hexametria și pentametria grecești:

»Mi-ci-da cu Pa-ra-leu,
Georgi Scroa-fă și cu Ti-plău«

Știi tu cine erau Paraleii ăștia? Nește bieți

creștini botezați în batjocură așa. Și noi ca să învățăm ritmul hexametrilor și pentametrilor îi luam și-i îmblăteam în școală ca să le meargă vestea și povestea. Sau, stai, stai...

(Se razimă de marginea divanului, cu mâna la frunte).

... da... da...

»Beatus ille qui procul negotiis... qui procul negotiis...«

Tr.: Humana gens mortalium.

Pr.: Ai dreptate: Humana gens mortalium... Mi-a slăbit memoria, tinere. Mi-a slăbit memoria... Hei, când le spuneam astea la școală, cu glas înalt! Eram primus. La un examen public a trebuit să declamez pe de rost trei foi din grecește. Cine eră ca mine! Par'că mă văd și acum! Mi-am împrumutat nește haine negre dela un prieten mai bogat. Imi veneau pantaionii cam strâmți dar aveam o îndrăzneală mare... mare de tot. Și sara a trebuit să joc. Asta eră cinstea, care-l apucă pe unul din studenții buni: să joace la balul festiv pentru fondul studenților săraci. Și mi-a dat metropolitul cu mâna lui două bucați de aur și mi-a zis: »Fiiule; te porți bine. Învață și mai departe tot așa!« — Ce mai timpuri, Doamne ce mai timpuri! Ce știți, voi, tineretul de astăzi, de câte am trăit noi pe atunci?! — Voi, iacă așa, floare la ureche!...

(Pauză. Bătrânul dus pe gânduri. Tânărul stios îl ascultă cu atențiune încordată).

Pr.: (se ridică de-odată rezolut): Da, aveți și voi de îndurat multe. Vezi, tinere, în voi e viitorul nostru. — Te-am văzut și pe tine că te ții de carte, că n'aveți. De aia te am drag. Înțelegi tu? — Te am drag ca pe copilul meu. — Tu le știi astea toate. Nu-i așa?

Tr.: Cu ce ți-ași putea fi recunoscător?

Pr.: Recunoștința e un lucru mare. Nu știi dacă sunt vrednic de ea, da știu atât, că ți-am dat până acum cu dragă inimă până ce te-ai văzut cu atestatul de matură în mână. Tată-tău n'are. De unde să te țină, bietul om, pela școli? De unde nu-i, nu ia nici Dumnezeu. — Și tu știi că n'am avut norocul să capăt un copilaș. Ce să zici? N'a vrut Dumnezeu. Și de aia mi-am zis: caută împrejur!

Doar doar vei găsi pe unu vrednic de ajutorul tău de tată. — De ce le spun toate astea? De ce ți-le spun tocmai astăzi?...

Tr.: (tace, întrebător).

Pr.: Aaaa... să vezi tu, fătul meu... (se ridică, ia o gazetă de pe scaun, o desparte și i-o dă lui Traian) Cetește.

Tr.: Știi, am cetit și eu.

Telefon 287.

S'a deschis cea mai nouă

Telefon 287.

prăvălie de parfumerii, lucruri de artă și diferite articole.

Depositar de parfumerii, instrumente medicale, materii de bașdagiat, aparate pentru îngrijirea bolnavilor, obiecte de gumă (preservative), de bărbierit, și pentru menaj; ciaiuri, lichori, compoziții, ape minerale, vinuri medicinale, preparative pentru alimentare, bombone; vânseli și diferite materii.

Máthé și Soth, Kolozvári, Ferecz József-utca

ate... iulele, e deplin sănătos și poate oficia... Răspunsul îl dă corul cercului artistic, dus de excelentul profesor de muzică... Tăia... u.

După preliminările serviciului divin, se face o mică pauză, și la orele 5 jum. își fac intrarea Maiestățile Lor Regele și Regina, urmate de principele Carol, după care vin micile principese Elisabeta și Maria, îmbrăcate în rochii vaporozăse, cu cununii de flori pe cap. Principesa Elisabeta, frumoasă și suavă ca un cântec venit din regiuni eterice, ține în brațe pruncușorul, principesa Ileana.

Augusta familie regală, împreună cu ducele de Teck îmbrăcat în uniformă de colonel Horsegarde, reprezentantul prințului de Wales, și cu ambasadorul Spaniei la Viena, reprezentantul M. Sale Reginei Spaniei se grupează la dreapta estradei, având dindărăptul ei corpul diplomatic, iar în fața ei pe membrii guvernului și pe președinții corpurilor legiuitoare.

În acest moment cele două lungi șiruri de invitați formează un cerc în fața estradei, și ceremonia reîncepe, răsunând deslușit glasul tremurat dar plăcut al I. P. S. S. Mitropolitul Primat, care alternează cu vocea plină și armonioasă a vicarului Nifon Ploșteanu. A. S. S. ducele de Teck urmărește cu o vădită atenție ritualul poetic al botezului ortodox.

La un moment dat M. Sa regina, cu o înfinită grijă și delicateță de mișcări, desface pruncușorul din hănițele sale, și-l dă arhimandritului Nifon care-l scufundă de trei ori în apa dintr'un mare vas de aur.

Eră culminațiunea sfinteii taine. Pruncușorul, liniștit și cuminte, n'a plâns, și numai după ce a fost culcat din nou în așternutul său cald, s'a auzit un ușor scâncet.

Solemnitatea își continuă mersul, în mijlocul înculgerii generale, și de astă-dată pruncușorul se află în brațele M. S. Reginei.

La orele 6 ceremonia s'a terminat cu un admirabil »Mulți ani trăiască« executat de cor sub măiastra conducere a dlui Tănăsescu.

Atunci M. Sa Regina se coboară în sală, prezentând pe rând pe noul vlăstar princiar membrilor corpului diplomatic, doamnelor și domnișoarelor, miniștrilor, înalților militari etc. Aghio-

tanții regali și princiar împărțiră invitațiilor mării care pe o parte aveau următoarea inscripție: »Principesa Ileana a României, născută la 23 Decembrie 1908, iar pe partea cealaltă, de-asupra simbolului botezului, inscripția: Botezul în Isus Hristos.

M. Sa Regele, după ce s'a întreținut cu ducele de Teck și cu ambasadorul Spaniei, cari erau adânc impresionați de ceremonia botezului ortodox, dându-le unele lămuriri au făcut cerc, vorbind în mod animat și vizibil bine dispus, cu membrii guvernului, cu membrii corpului diplomatic, primind unele prezentări făcute de marchizul Beccaria d'Incissa, și cu unii foști miniștri.

La ora 6 și jumătate, invitații au părăsit palatul regal, ducând cu ei o frumoasă amintire despre înălțătoria serbare de inițiere creștinească la care li-a fost dat să aziste.

In ajutorul victimelor din Italia. Artiștii pictori și sculptori din București vor organiza o mare loterie de tablouri și sculpturi în bronz, spre a veni în ajutorul victimelor din statul Italiei.

În acest scop s'a alcătuit un comitet organizator compus din d-nii D. Mirca, directorul școlii de arte frumoase, Verona, Strîmbulescu, Costin Petrescu, Satmary, pictori, Hegel și Oscar Spaethe, sculptori.

Acest comitet este pus sub patronajul d-lui V. G. Morțun, ministrul lucrărilor publice.

Loteria se va compune din 20.000 numere à 1 leu și va avea peste o sută de câștiguri.

Pânzele și bronzurile vor fi expuse la Ateneu, unde vor putea fi văzute de toți amatorii.

Suma de 20.000 ce se va încasa din vânzarea biletelor va fi trimisă pentru ajutorul victimelor din Italia.

Fapta artiștilor noștri este demnă de toată lauda și nu ne îndoiim că publicul Capitalei va da cel mai mare sprijin acestei frumoase inițiative.

Noul primar al Galaților. Membrii consiliului comunal întrunindu-se și ședință intimă la prefectură au hotărât în unanimitate, alegerea d-lui P. Petrovici, prim ajutor de primar, în locul defunctului Gămulea.

D. Țăranu, al doilea ajutor de primar, a fost ales ca prin ajutor de primar, iar în locul d-sale a fost ales d. consilier comunal N. Dinescu, al doilea ajutor.

de Peștia aia, că acolo e un furnicar de păcate. Departe. Dute în Austria, dute în Germania, dute în Franța, unde-i vrea tu. — Și să înveți omule! Auzitu-m'ai? Să înveți. Și să vii cu mintea luminată la noi. Să strălucești ca un soare. Să se uite lumea la tine și să zică: »Măi, da multe mai știe omul ăsta!« Așa, fătul meu. Așa să faci. Și să-ți pui și tu puterile să ne dai evanghelia minții, în care să credem, să ne rădicim, omul lui Dumnezeu. — Mă înțelegi, fiul meu?

(I-se uită țintă 'n ochi).

Tr.: Asta mi-a fost totdeauna visul!

Pr.: Visul tău! Nu e numai al tău. E și al meu. Vezi, am strâns creișar lângă creișar. Pentru cine? Ce suntem eu și nevastă-mea? Două ființe, cari înfundă groapa mâine-poinăne. — Da tu, tu să arești ce poți. Dute și te luptă și învață. Grijesc eu de tine. Să nu duci foame. Să ai ce-ți trebuie: cărți și călătorii și de toate.

Tr.: (Nu știe ce să se facă. Vrea să-i sărute mâna).

Pr.: Mâna să mi-o săruți când te-i întoarce. Dac' oi mai trăi. Eu te-oi sărută pe frunte. Atunci te las să mi-o săruți. Și m'oi uită în ochii tăi. Vezi, așa. Și-oi vede dacă ai fost cinstit ca acum și dacă ți-ai făcut datoria, datoria ta față de neam... Și o să mă bucur... O să mă bucur

„Bestia în om“.

Jean Corrère, corespondentul dela »Temps«, cercetând părțile zdruncinate prin îngrozitorul cutremur a Calabriei, sub titlul de sus ne dă o descriere vie a unei scene pătrunzătoare, careia ia fost martor ocular călătorind dela Bognara spre Scilla. — Treceam prin un sătuleț, numele căruia l'am uitat, care pe lângă toate, că a suferit puțin, totuși locuitorii se aflau în cea mai mare agitație. Deodată se aud amenințări, strigăte, șgomotul unei lupte și în momentul următor observăm o mulți ne înfuriată, care se adunase în jurul unui sărman, lipsit îmbrăcat, care tremurând sub pumnii puternici ai consătenilor și-a pierdut ultima speranță. »A furat, l'am văzut« »Zdrobiți-l, el trebuie să moară!« »Priviți, în mână e încă pâinea, ce mi-a furat-o!« »Il văzusem, când a furat!« Bărbați, femei, copii, deodată toți țipară, făcând atac asupra nefericitului palid. Încercările noastre fură zădărnice, căci la țară se crede că cel ce fură trebuie pedepsit cu moarte. În fine ne-a succes a domoli pentru câteva secunde chaosul vocilor sbierătoare. »Așteptați cel puțin un carabinier sau un militar«. Cuvântul din urmă e de ajuns ca furia țărănilor să se liniștească pentru câteva momente. »Da, da« observase un bărbat »natural, așteptăm un militar, ca să-l împuște«. La auzul acestor cuvinte prinsonerul se cutrămură, leșină și pică în mâinile judecătorilor săi. Deodată o voce răgușită răsună din îmbulzeala ce se pornise. Atunci văzusem o muiere aproape lipsită de vesminte, cu plețele slobozite, cu pieptul gol și ținând în brațe un suflet mic, palid, aproape de cele eterne, năvălește agitată asemenea unei fiere. »Cânilor, cânilor, pe bărbatul meu, voiți să-l omoriți!

»E bărbatul meu, el nu e hoț«. Și cu brațul liber se aruncă aruncă asupra nemiloșii or. O pauză mică și mulțimea se împarte spre ambii. Capacitatea de rezistență a femeii prin agitația teribilă pare a fi frântă. Ochii i-se umplu cu lacrimi, plânge și oftează: »Totuși el nu e hoț! Noi suntem niște sărmani refugiați... Și când Bambrav eră aproape să moară de foame am fugit în vecini să ne rugăm din bunăvoință o sfărâmatură de pâine, o sorbitură de lapte«. Ridicânduși copilul sus arată mulțimii fața nevinovatului între următoarele suspine: »Priviți, priviți, pentru Maica Precurată, încurând va fi inger...« Aceasta a fost puternică lovitură. »Priviți, dio santo, dio santo!« »Poveretto! Poveretto!« »Deții ceva de băut!« Muerile străbat înainte, bărbații se îndoesc și se retrag. Acesta e momentul, în care-l putem pe sărmanul tată eliberă. Fiecare își caută geamantanul, unul aflând puțin rum, altul chocoladă,

de s'a cutremură pământul de atâta bucurie. Dă-mi mâna. Așa. Vrei?

Tr.: De o mie de ori, da... da...

Pr.: O să mă ascuți? Vezi, sunt mai mărginit la minte. Sunt bătrân, n'am avut norocul să văd țări străine, da zice că se pot învăța multe lucruri bune pe acolo. Du-te și învață și le arată ce știi tu...

...De-a fi să uiți de-ai tăi... o... să uiți de-ai tăi... să fii blăstămat!... Vezi... blăstămat! Să n'ai noroc! Să te urmărească blăstămul meu și 'n groapă. — Și-acum fiule... asta vream s'o știi... Să te gătești de ducă... Du-te cu Dumnezeu.

(Il ia în brațe. Scenă mută. Bătrânul cu ochii plini de lacrimi).

H A Z.

Frânz scump. Un ministru care la un birt cere să i-se facă 4 ouă fierțe, și la plată, i-se pune la socoteală 20 coroane.

Ministru: Așa sunt de rare ouăle pela Dvstră, că 4 ouă costă 20 coroane?

Chelnerul: Scuzați dle, ouăle sunt multe și pe aci, dar miniștrii sunt foarte rari!?

Dacă a-ți încercat toate!

și tot nu v'au trecut durerile reumatice cerești o sticlă de

SPIRIT DE GHIATA

care face să înceteze imediat orice durere de cap, de dinți, provenite din răceală, ca d. e. jaughluri în coaste și în spate, se folosește cu rezultat bun. In contra GUTURAIULUI singural remediul.

Prețul unei sticle 60 fiteri, o sticlă mare 1 cor. 20 fil., 3 sticle mari sau 6 sticle mici se trimit porto franco.

Cantități mai mici nu se trimit prin postă.

Se găsește și se poate comanda la

Szémann Agoston,

farmacist,

Hatvan, Főter nr. 126

Se expediază zilnic în toate părțile lumii

al treilea vre-o câteva biscuit, pe cari le-am dat bărbatului și muierii încunjurate de o mulțime, care îi mângăia.

Toți sunt pătrunși de milă, compatimire față de bărbat, pe care înainte cu cinci minute au voit să-l omoare. După ce mulțimea s'a depărtat, unul dintre noii-a dat și niște parale. Sta singur cu femeia și nu înțelegea cele întâmplate. Nu știa, că trebuie să moară sau are drept să trăiască. Prima oară l'au amenințat cu moarte; acum e îngrămădit cu daruri. Confuz ne privește când pe noi, când bani din mână; un cuvânt n'a putut scoate și femeia trebuia să-l târască din loc. În fantazia sa agitată de frică și spaimă părea ocupat cu cugetul, că cutremurul pământului încă durează...
Geny.

„Csárdás“-ul din Brașov.

Din Brașov primim azi două corespondențe asupra faimosului »csárdás« de dăunăzi. Publicăm amândouă corespondențele pentru a vărsa lumină cât mai deplină asupra acestei afaceri. Un lucru reiese clar din toate corespondențele de până acuma. Brașovul și brașovenii nu pot fi învinuiți aproape de loc pentru această afacere penibilă. Dovada cea mai palpabilă și îmbucurătoare glasurile de indignare și unanimă protestare ce s'au ridicat în coloanele ziarului nostru ca și în întrunirea tineretului de-acolo. S'a făcut proba că naționalismul românilor din Brașov nu a pierdut puterea sa repulsivă față de asemenea acte. »Csárdásul« din Brașov nu este caracteristic pentru românii din acest oraș, ci numai pentru un anumit fel de tineri cari crescși în școală străină cu o mentalitate absolut falsificată de cultura străină, desvălesc o fază primejdioasă spre care merge generația nouă din multe părți ale românismului. Acesta este învățământul dureros al întâmplărilor dela Brașov și ar trebui să fie un memento pentru acei fruntași cari ademeniți de frumoasele fraze de umanitarism nu văd primejdia ce ascunde pentru noi orice fel de atingere și comunitate cu străinii. Totdeauna în astfel de cazuri, partea care pierde suntem noi și nu ei.

Publicăm și întâmpinarea corespondentului nostru la declarația dlui Gh. Dima, ținem să declarăm însă că avem tot respectul convenit pentru acest bărbat merituos și distins reprezentant al muzicii și culturii românești.

La corespondența apărută sub acest titlu, în Nr. 4—909 a »Tribunei«, precum și la lămuririle date de »Gazeta Transilvaniei« în Nr. 7—1909, sub titlul »O știre de senzație« îmi permit a face și eu ca brașovean veritabil câte-va observări obiective:

Înainte de toate trebuie să declar, că nu mă pot identifica de loc, nici cu tonul, nici cu tendința articolului publicat în »Tribuna« fiindcă din el se reoglindează ura cea peste măsură de mare, pe care o au foștii administratori a averilor bisericice Sfântului Nicolae, față de cei noui aleși, conform constituției biserice gr. or. din voința poporului.

Trebuie să se demonstreze, cu orice preț că sistemul cel vechiu, a fost și în privința națională cu mult mai bun ca cel nou, și spre acest scop i-a fost foarte bine-venit »unui profesor« incidentul cu »csárdás-ul« de Silvestru pentruca să-i poată

sări în spate profesorului Ghiză Dima unuia dintre cele mai marcante figuri ale sistemului nou, care în fondul întregii chestiuni n'are nici o vină.

Pentru scandalul întâmplat la seara de Silvestru pot fi trași la răspundere numai bărbații, cari l'au aranjat, se impune deci întrebarea: Cum poate fi făcut responsabil pentru aceasta Brașovul, ca focar de cultură românească, dat fiind și aceea că dintre acei bărbați nici unul singur nu este brașovean?

Dl Emil Dan e din Zernești. Dr. Venter, Dr. Kovács și Dr. Barbul au venit la noi din părțile ungurene și toți trei sunt aici de timp atât de scurt, încât nu au avut nici-odată ocaziunea să ia parte la o seară de Anul nou, brașoveană, iar noi brașovenii nu am avut timp de ajuns pentruca să le dăm creșterea recerută pentru astfel de petreceri.

Cu educația însă am început, și avem ferma convingere că la proximal Silvestru, dacă vom mai avea plăcerea de a-i sălășlui între zidurile orașului nostru, incidente de ordinul celui amintit nu se vor mai întâmpla.

Brașovul românesc, este cum a fost și va rămâne cum a fost, dar nu poate să fie făcut responsabil, pentru faptele lipsite de tact ale oricărui tras-împins venit din afară, care se vărăște în familiile române de aici, din acest punct de vedere, e condamnat tonul corespondenței »Unui Profesor« care deși le știe bine pe toate cele înșirate de mine, se folosește de incidentul mult amintit, făurind din el armă de partid.

Atâta ce privește corespondența »Tribunei«; în schimb însă nu mă pot reține de a desaproba și ținuta șovăitoare pe care a observat-o »Gazeta Transilvaniei« în această afacere scandaloaasă.

Primul păcat al ei este acela că timp de 11 zile a retăcut publicului cetitor un eveniment, despre care știă lumea întreagă, și în prima linie redactorul responsabil, și numai silită de »Tribuna« și »Lupta« s'a simțit îndemnată a exmite un reporter pentruca să cerceteze o cauză cunoscută de toți brașovenii până în cele mai mici detalieri; — dar în fine mai mergea dacă reporterul exmis, iscodea cel puțin adevărul știut de toți, ne-am fi mulțumit și cu știrea cam întârziată; reporterul însă a referat »Gazetei« tocmai contrarul întâmplărei faptice. — Reporterul »Gazetei« neagă în mod categoric că s'ar fi jucat »csárdás«; conform informațiilor, pe care le-ar fi cules, s'ar fi jucat numai un joc românesc din Sătmar cu ritm de »csárdás«!! și melodia cu pricină, de faptă ar fi românească, iar textul ar fi: »Vai de mine cum m'aș duce seara la guriță dulce«.

Afirmațiunea că melodia acestui cântec, care este bine cunoscut în Brașov ar avea ritm de »csárdás« dovedește până la evidență reaua credință a reporterului trimis de »Gazeta« pentrucă e un lucru cunoscut că noi nu avem nici un singur cântec cu ritm de »csárdás« și astfel zace la mintea fiecărui om că domnii numiți în corespondența »Tribunei« de faptă au jucat »csárdás« și nu un cântec românesc cu ritm de »csárdás«; aceasta cu atât mai mult, fiindcă noi nu avem obiceiul să jucăm după cântece, — »Gazeta« știe foarte bine, că toate cântecele noastre populare sunt trăgănite și duioase, deci absolut nepotrivite pentru a putea jucă pe ele.

Această împrejurare mă îndreptățește să tra la îndoială și buna credință a »Gazetei« și presupun că din oarecare considerații personale vrea să facă lucrul mușama.

Față cu lămuririle date din partea »Gazetei« afirm sus și tare, că:

1. În dimineața zilei de anul nou domnii numiți în corespondența »Tribunei« au jucat în calitățile în care s'a petrecut concertul împreună cu joc al reuniunii femeilor române, după cheierea părții oficiale a petrecerii, în nemijloc legătură cu aceasta, într'un local luat în chirie de reuniunea femeilor române un »csárdás« stranic unguresc.

2. Afirm mai departe, că domnii din chestiune atunci când au început »csárdás« ul au fost în deplină conștiință, ceea ce se învederează din împrejurarea, că înainte de a începe au închis ușile sale mici situată lângă ușa numită sala bastră, probabil ca să nu provoace resensul oapeților care mai erau aici.

3. Afirm că dl Barbul atât în casina română cât și în alte părți a recunoscut că la ocaziune amintită a jucat »csárdás« într'un moment slăb iar dl Kovács vestește urbi et orbi că el a jucat »csárdás« și înainte de seara de Silvestru, a jucat la seara de Silvestru, și va jucă și pe viitor (Să-i fie de bine și să nu pățiască lucruri dureroase).

4. Afirm în fine că domnii din chestiune simțindu-se provocați prin demonstrațiunea care s'a făcut în contra lor din partea oaspeților din sala albastră, în zilele următoare ca contra demonstrațiune își petreceau în casina română din Brașov firește numai între sine, aproape exclusiv ungurește, îmi iau voie a atrage osebita atențiune a comitetului acestui institut românesc și asupra acestei împrejurări, și mi exprim speranța că s'vor afla pentru viitor astfel de mijloace care vor face imposibilă frondarea majorității covârșitoare a membrilor casinei din partea a 3—4 indivizi care dacă vom judecă drept și-au pierdut în dreptățirea de a mai intra acolo fără pocăință sinceră.

Fie care din afirmațiunile mele de mai sus pot dovedi cu cel puțin 15—20 bărbați neexcepționabili și pentru aceea nu mă aștept la eventualitatea că voi fi desmințit cu atât mai puțin fiindcă cavalerii din chestiune, de și afacerea lor e pe tapet de 2 săptămâni, tac, vorba românului »Ca porcul în cucuruz« și nici unul din ei, n'își a dat osteneala ca pîntr'un demers potrivit împrejurărilor să scape din ghiarele înțepătoare ale opiniei publice, pe damele pe care prin o putere ne precugetată sau poate o bruscare interționată a sentimentului național, ei ie au conștientizat.

În caz de desmințire îmi voi lua osteneala de a mă ocupa cu acești d-ni mai pe larg; iar de astă dată adaog numai atâta că: respectivii suferă de grandomonie cronică, dacă își închipuiesc că vor fi oricând în stare a da tonul în societate Română din Brașov.

Convenirile noastre sociale au fost totdeauna de caracter curat românesc, și cine nu se simte pune regulilor de curățenie aprobate de noi, și acela îl dăm pur, și simplu afară.

Brașov, în 26 Ianuar 1909. Un brașovean.

D-nul Dima se scuză că nu este adevărat în mod demonstrativ a jucat csárdás.

Fabrica de spălat cu aburi

„KRISTALY“

Kristály gözmosó gyár, Kolozsvár, Pályaudvar.

Cu mașinăriile sale cele mai moderne, aranjată cu puteri electrice, spală, calcă, curăță albituri bărbătești și de dame, și tot felul de lingerie cu prețuri moderate.

— La o sumă ce trece peste zece cor., pachetul se retrimite porto-franco.

...ecierea onoratului public român. Sa
...este sau nu demonstrație aceea că
...români aflători de față când au vă-
...cari se petrec înăuntru sub o ploaie
...le-au închis ușile ferindu-se de per-
...le cari dansau, dâșii însă le-au dat din nou
...apostrofându-i chiar cu epitetul de rău
...și nedisciplinați. (Cine?)

...il rog pe d-nul Ghiță Dima să mă scuze
...sunt silit a spune adevărul nu pot altfel
...să-l spun chiar cu condiția de al supără.
...să-mi dea voie domnii doctori a adresa
...câte-va cuvinte.

...întăiu să le pun întrebarea: Este sau nu
...arat că au jucat csárdás?

...caz când ar avea cutezanța a zice că nu e
...arat, îi rog să-și aducă aminte de consiliul
...a doua zi de anul nou la restaurantul Re-
...subt prezidenția d-lui Dr. Costa Moga,
...i-a înfierat așa pe cum meritau și de cuvîn-
...d-lui Kovács că el mai bine joacă csárdás
...heacurile halea rumânești.

...otodată ia-și ruga să nu inziste ale comu-
...schimbul de cuvinte avut chiar cu o per-
...ă care a jucat csárdás împreună cu dâșii și
...mi-a comunicat chiar a doua zi de anul nou
...fară de cei numiți au mai luat parte la csár-
...și d-nii Dr. Nyilvan și Dr. Tiberiu Bredi-
...făcând numai un heș după spusa re-
...tivei persoane. In caz că vor inzista le voi
...lica toate cele spuse de persoana respectivă
...lu-i chiar numele numai pentru adevăr.

...Spre încheiere ași voi să știu un lucru, ce au
...domnii doctori cu cele câteva fraze bom-
...stire, neînțelese, scurte și proaste??!

...Polemica? sau numai fraze de mahala fără nici
...sens? In cazul prim au greșit drumul iar
...doilea nu mă invită. Cel mai bun argument
...timpul închisiei era pumnul. Astăzi — Nu
...de vorbă.

...Frumoasă argumentare de patru doctori de
...ept!!!

...Cum e turcul și pistolul așa spune româ-
...in astfel de cazuri. *Acelaș profesor.*

12 Ianuarie.

Victoria dela Smârdan.

Serbarea Veterinarilor.

...poetic și măreț e trecutul neamului românesc! Tre-
...ca românul, românul îi ca țara: tot și în totul e o
...ce.

...am trei decenii și ceva! E primăvara vieții pentru
...și fete, timpul dulcei iubiri, încântătoare speranțe.
...ii o muzică plăcută, un balzam amefitor, ce te far-
...ce te face visător. Visuri și iluzii... dar tunul bu-
...peste bătrânul Danubiu, răspândind groaza năvălirilor
...me, însă drăcescu-i sgomot, nu spatie, oțelește pe
...ni fii. Iubirea de neam și vitejia trecută răsare pe
...albastru.

...lăția desfășură treicolorul, ce fâlfăie pe undele blându-
...zebir, chemând sub el pe viteji. Chemarea lui se înalță
...lacrămile bătrânei mume, plâpîndei fecioare, dorin-
...de a trăi... și legiunile române pășesc falnic peste
...rapi și valuri, dornice de vitejie.

...la Smârdan. Cer noros, zăpadă mare, ger puternic, iar
...prăsnicul crivăț suflă prin mantile sdrențuite, ce aco-
...ostași flămânzi și înghețați, cari dau asalt subt ziduri
...smane. Tunurile bubue și aruncă ghiulele ucigătoare,
...și înaintează. Vitejii dela Grivița — fără ajutorul ru-
...— cad, se scol, înaintează, se aruncă în foc și baio-
...e... înving. Victorie românească. Muzica. Româ-
...condus de geniul războinic al trecutului și prin vite-
...ze nu-i încapă în pieptul de aramă, a cucerit. Privește
...și adâncă-i prapastie, prin care a trecut, dar a trecut;
...muroși sunt cazuți, dar sunt victorioși.

...Pina caută victoria fiilor săi.

...Tării se întore la căminul părăsit. Țării i-au dat nea-
...marea, neamului încă o glorie.

...bătrânul timp trece; flăcări sunt moșnegi. Pletele și zi-
...albe au venit, iar uitarea și-a întins lungile aripi peste
...a, care-i acum poveste. Dar dacă tinerii de azi o socot
...t o poveste, bătrânii nu se impacă. Să mai redestepte
...atul, dorește sârmanul bătrân.

...r când 2000 de moșnegi pășesc rar și cadentat, în
...etel unui marș războinic, cu peptul scos și pletele în
...cu aur strălucitor pe inima încă tânără, în ochii ti-
...or, ce privesc, se desfășoară viu a lor victorie. Sâr-
...tineri uitători, înduișoși acum plâng.
...iplănsul folosește, când datoria se uită.

Și acum tînări uitători, cari tăiați firul trecutului, înțe-
...lesăți oare a voastră datorie sfântă, căci neamul plânge
...se sbuciumă subt apăsarea de veacuri?
Craiova, Ianuar 1909. *A. Sever.*

Situația politică.

Comisia de bancă a ținut aseară ședință. Se crede că în această ședință se va hotărî soarta băncii și-a întregii situații politice. Se vede însă, că sufletele s'au mai liniștit, căci comisia s'a restrins la câteva declarații formale, amânând hotărîrea în merit pentru o altă ședință, care se va ține de abiă pe la mijlocul lunii Februarie. Singurul moment însemnat al ședinței de ieri a fost discursul prim-ministrului Wekerle, care declară, că guvernul tocmai acur formulează planul băncii de cartel, și roagă comisia să amâne orice d scufie până când se va prezentă cu planul gata, și se vor începe tratativele cu camera austriacă.

Altfel, între politiciani domnește aceeași desorientare. Pe coridoarele camerei se țes mai departe intrigile și combinațiile de tot felul. Se desminte însă zvonul că partidul constituțional ar fuziona cu poporalii.

Declarațiile părintelui Lucaci.

Convorbirea pe care a avut-o Justh cu un deputat român, și care prin ziarul nostru a ajuns în publicitate, cu toată desmintirea oficioasă, continuă să fie viu comentată în ziarele străine. Ca o confirmare a celor spuse de noi, vine acum declarația părintelui Lucaci, dată în oficiosul »Keleti Értesítő«:

Justh a spus de mai multe ori, în fața mea și a altor deputați naționaliști, că vrea o pace sinceră cu naționalitățile. Ce-i drept, eu nu pot să știu, ce a vorbit Justh cu Maiestatea Sa, dar știu hotărît, că la această audiență s'a atins și chestia naționalităților. Eu mă încred în Justh, și sunt convins, că, dacă va ajunge la putere, își va și împlini cuvântul...

Pe cine să credem: pe părintele Lucaci? — Sau organul d-sale — »Lupta«?

Un glas sincer.

»Aradi Közlöny« în numărul său de azi, publică un articol despre »prefecții naționaliști«, și arată că pentru unguri nu poate să fie nici o primejdie, dacă în fruntea câtorva comitate se vor pune naționaliști. Acești prefecți se vor suține și așa numai câtă vreme vor avea încrederea guvernului.

Ce zice »Lupta«?

Azi nu mai zice nimic.
Oare ce-o fi vrând să zică prin asta?...

Situația politică în Austria.

Două chestiuni agită azi opinia publică austriacă. Întâi chestiunea anexiunii care a dat loc la un conflict între unguri și austriaci, și al doilea situația internă mai ales luptele naționale și problema legii naționale.

Privitor la anexiune primul ministru baronul Bienert, a rostit în camera austriacă un lung expozeu asupra chestiunilor constituționale în le-

gătură cu anexarea, declarând că dreptul pentru Austria de a lua parte la regularea situațiunii viitoare a Bosniei și Herțegovinei față de monarhie, îi este asigurat prin legile existente. Ministrul arată punctele principale ale constituției viitoare pentru Bosnia. Competința dieței bosniace bazate pe trei curii va cuprinde toate afacerile Bosniei.

Ministrul vorbind mai pe urmă de negocierile actuale cu Turcia declară că după oferta făcută Turciei de 2 jum. milioane lire turcești despăgubire și acordarea altor concesi, o înțelegere a fost stabilită. In curând protocolul acestei înțelegeri va fi supus parlamentului austriac și ungar. Totuși, plata acestei sume trebuie să fie precedată de încetarea boicotului din Turcia.

In aceeaș ședință ministrul finanțelor, dl Jorkasch-Koch a rostit un discurs atacând pe ministrul comun de finanțe Burian pentru că proiectează înființarea unei bănci agrare cu capitaluri ungurești în Bosnia.

Atacul ministrului a produs o mare impresie în Ungaria.

Scene tumultoase în Reichsrath.

De altă parte lupta națională urmează să ardă subt spuză, producând izbucniri ca ieri în Reichsrath.

Scandalul s'a iscat la cuvântarea deputatului ceh Sternberg, care a ofensat grav poporul german zicând că în Boemia sunt numai cehi și spărgători (aluziune la germani).

Un viitor de indignare, de insulte și vociferări se ridică din partea germanilor.

Dep. Malik strigă: Dați-l afară, pălmuiți-l pe mucosul acesta! Deputații germani năvălesc spre banca ministerială de unde ministrul de finanțe se retrage părăsind sala. Bătând cu pumnii în bănci, cer vice-președintelui Zaczek să cheme pe orator la ordine.

Se dă cetire notelor stenografice de unde vice-președintele constată insulta adusă germanilor și chiamă pe Sternberg la ordine. Cu mare greutate germanii se potolesc, deși mulți cer măsuri aspre contra lui.

Ultime informațiuni.

— Priu telefon. —

Ședința camerei.

La orele 10 și ceva d. Justh deschide ședința în fața băncilor goale. Președintele prezintă actul de alegere cuprinzând mandatul deputatului Csanak din Dobrițin.

Primul ministru Wekerle prezintă proiectul de lege pentru un credit suplimentar pe anul trecut iar ministrul justiției Günther depune două proiecte între cari unul pentru creierea unui cod civil unguresc. Nagy György, prezintă camerei propunerea de-a pune guvernul Fejervary subt acuză și cere camerei să fixeze un termen pe 15 Februarie când se va ceti raportul lui Visontai în această afacere.

D. Wekerle aprobă și camera decide să fixeze discuți raportului pe 11 Februarie.

Dep. Bozóky cere ca guvernul să apere interesele ungurești față cu declarațiile ministrului austriac Bienert privitoare la anexiunea Bosniei. La reforma impozitelor vorbesc Farkasházy contra Holló pentru proiectul în discuție.

DI Wekerle la Viena.

In cercurile politice se afirmă că Luni dl Wekerle va pleca la Viena iar Marți va fi primit în audiență la împăratul.

Dacă doriți o față frumoasă,

fragedă și încântătoare, atunci folosiți

Crema de lapte de benzoé

a lui Karpati.

de 15 ani preparată și recunoscută ca nestrică-
cioasă, și face să dispară atât la copii cât și la
oameni mari

orice necurătenie de pe față,
dejerătura și boalele de piele

Prețul 1 cor.; La comandă de 6 cor. se
trimite porto-franco.

Se ca-
pătă la **Kárpáti János** (fost farma-
cist în Șiria)

farmacist în

ARAD, Boros Béni tér nr. 15
peste drum de stațiunea motorului.

Se mai capătă în drogherii și parfamerii.

INFORMAȚIUNI.

ARAD, 30 Ianuarie n. 1909.

Pentru frații din Italia.

Azi am primit dela două sf. biserici ajutoare adunate cu discul: din Chisindia și din Certege, contribuții frumoase din partea fruntașilor români din Șiria și o colectă din Monoroștia, a doamnei Sidonia Pantos. La acestea se alătură mai mulți particulari cu sufletul milos și românesc.

Contribuirile precum vedem curg mereu înainte. La sfârșitul colectei vom face apoi un bilanț; vom arăta câți episcopi, câți deputați, protopopi, advocați alți fruntași și bănci, au contribuit la colecta națională și câți n'a contribuit de loc, ori, ce e mai rău, au contribuit la colecta ungurească.

Sumele de azi:

Dr. Iacob Hotăran avocat Șiria	cor. 10.—
Axente Secula, proprietar »	» 10.—
Dr. Emil Monța, avocat »	» 10.—
Gheorghe Todorescu, notar comnal Șiria	» 2.—
Ioan Bogdan, învățător Șiria	» 1.—
Alexiu Doboșiu, învățător Șiria	» 1.—
N. N. Șiria	» 1.—
Dr. Silviu Moldovan, avocat Orăștie în loc de cunună pe sicriul regretatului său frate Dumitru Moldovan	» 20.—
Faul Iancu, preot în Obad	» 3.—
Dr. Aurel Iancu Obad	» 3.—
Ilia Juca, Cuptoria (Caraș S.)	» 1.—
Teodor Simoc, preot Abranii de sus	» 2.—
Cu discul din biserică din Certege prin părintele d. Constantin Cothișel	» 680
Cu discul din biserică din Chisindia prin dl Lazar Oprea	» 8.—
Colecta din Monoroștia a dnei Sidonia Pantos dela următorii: I. Pansiu și soția 1.—, Cornelia Pantosiu, Augustin Pantosiu, Adrian Pantosiu, Gheorghe Ardelean, Nicolae Bugariu, Ioan Cojan, Veselie Richițian, Cosma Petru, Cosma Nicolae, Olariu Nicolae, Iosif Rus, Teodor Richițian, Gheorghe Ladasiu, Antonie Bavnariu, Antonie Crișian, Veselie Coanta, Teodor Giura, Petru Siandra, Nușiu Richițian și Versavie Marc, cu câte —20, Grosz Lipót, Schäfer Mórné și tinerul I. Cica, cu câte 1.—, Iosif Siandra, Vasile Muntean, Iosif Pleșiu, Veselie Dobra, Nicolae Cosma, Petru Finișan, Persida Dragoescu, Iosif Ștefan, Teodor Cosma Ioan Richițian, Gyurkó Lajos, Veselie Bavnariu și Toma Crișian cu câte —10, Emeric Cadasiu și Gheorghe Giuri, câte —60, Ioan Ardelean, Paraschie Cosma și Ioan Bavnariu, cu câte —40, Partenie Giura și Floriția Eoția cu câte —12, Iosif Baltean, —4, Marta Corandi, —8.	Total — cor. 1226
	Total » 91.06
Listele noastre precedente	162021
Laolaltă:	cor. 171127

— Viriliștii români ai orașului Sibiu pe anul 1909 sunt următorii: Excelența Sa mitropolitul Ioan Mețianu. Fondul seminarului gr. or., Parteniu Cosma, directorul »Albinei«, Dr. Octovian Rusu, avocatul institutului »Albina«, Fondul administrației gr.-or., Fondul tipografiei arhidiecezane, Ioan B. Boiu, paroh ort., Dr. Vasile Preda, avocat, Ioana Moldovan, văduvă de consilier aulic, Nicolae Vidrighin econom, Ioan de Preda, avocat, Ioan Mihaiu, hotelier și Alex. Lebu, proprietar. Cam puțini!

— **Petractarea finală a procesului de pressă intentat »Gazetei Transilvaniei«** pentru reproducerea articolului intitulat »Un al doilea articol al lui Björnson« a fost fixată pe ziua de 8 Februarie n. în fața curții cu jurați din Târgu-Mureșului.

— **Logodnă.** D-șoara Lucia Mihuța din Micălașca s'a logodit cu dl Ion Albiș, ajutor de notar în Mândruloc. Felicitări!

— **Dela clubul român din Viena.** »Clubul român« din Viena, supt protectoratul d-nului general Alexandru Lupu, și'a ținut în 16-lea Ian. a. c. în restaurantul »Zum Magistrat« I, Lichtenfelsgasse Nrul 3, adunarea generală ordinară denumind de membrii onorari ai săi: pe Excelența I. P. Sântitul Domn Dr. Victor Mihályi de Apsa, Arhiepiscop și mitropolit în Blaj; Excelența Sa I. P. Sântitul Domn Dr. Vladimir de Repta, Arhiepiscop și mitropolit în Cernăuți; doamna general Alexandru Lupu Viena, și dl Dr. Vasile Lucaciu, preot și deputat dietal în Șișești.

Noul comitet s'a constituit în următorul mod: Președinte: Gheorghe Vitencu, tipograf, III/1, Eslarngasse 4. Vicepreședinte: Nicolae Roșca, comerciant, I. Wolzeile 3. Secretar I: Ioachim Sociu, lăcătar, IX. Spittelauergasse 2 a. Secretar II: Petru Buba, sculptor, III. Hetzgasse 24. Casar: Alexandru Barbu, mecanic, III. Eslarngasse 4. Controlor: Gheorghe Ștefani, comerciant, VII. Burggasse 51. Bibliotecar: Ioan Prevatur, comerciant, VI. Gumpendorferstr. 65. Substituiți: Substituiți: Sever Pop, comerciant, VII. Siebensterngasse 21. Teodor Moldovan, lăcătar, XVIII. Schulgasse 71. Comisia de revizuire: Alexandru Lupu, general i. p., IV. Apfelgasse 3. Dr. Lazar Popovici, med. XV. Mariahilfstrasse. 135. Dr. Maria Sturdza, medic. VII. Westbahnstrasse 35 a.

— **Nouii amănunte despre Azev.** La Paris, unul din cei mai însemnați refugiați ruși, istoricul revoluționar Bontzeff demască pe trădătorul Azev, și confirmă informațiile pe cari le am dat. Confirmă participarea poliției secrete în organizarea atentatelor contra lui Boganovitch, Plehwe, marele duce Sergiu, Launitz precum și a atentatului contra țarului însuși, declarând că șefii poliției cunoșteau cu toții proiectele secrete ale lui Azev; că în 1904 Azev a expedit din străinătate 3 grupuri de teroriști dintre cari unul trebuia să plece la Petersburg pentru ca să execute pe Trepow, și pe marele duce Vladimir, altul la Kiew, pentru ca să asasineze pe generalul-guvernator Kleigelsberg, al 3-lea avea să și îndrepte loviturile contra marelui duce Sergiu. Primele două grupuri au fost arestate, denunțate fiind de Azev, iar al treilea a ajuns prea târziu.

Azev — mai spune Bontzeff — nu a fost nici odată un revoluționar sincer și în totdeauna și-a tradat partidul. Cu șapte ani înainte de a se fi întemeiat partidul socialist-revoluționar, el era sub direcțiunea șefului de poliție politică din străinătate, Ratchkowsky, azi mâna dreaptă a lui Stolypin și om de încredere al țarului.

În ce privește știrea, publicată zilele trecute, că toate ziarele mari din Petersburg și Moscova au fost amendate pentru cele destănuite în chestia Azev, Bontzeff afirmă, că toate măsurile acestea drastice nu vor putea împiedeca ca să se facă lumină completă.

Concert, petreceri.

Invitare la balul »Reuniunii femeilor române din Brașov«, ce se va țineă Joi în 29 Ianuarie st. v. (11 Februarie st. n.) 1909, în sălile Redutei orașenești. Doamnele și domnișoarele române se vor prezenta în costum național. — Comitetul.

— Corpul învăț. dela școala din Poiana în la producțiunea școlară ce se va aranja de necă în 18/31 Ianuarie 1909 în sala ce școlii din loc. Inceputul la 7 oare șc. a. Uștul curat este destinat pentru bibliotecă școlară.

Felurimi.

Nouii pete solare. Activitatea soarelui continuă ba în ultimele patru zile a crescut într-un mod cu totul neobișnuit. În ziua de Marți 29 Ianuarie, se observase pe soare opt pete, din care șapte și cele mai mari formau un grup. Două din acestea erau legate una cu alta și se vedeau la un loc un diametru de peste 120.000 kilometri, adică de aproape zece ori mai mare decât al pământului. Alte două pete, aveau aproape 100.000 kilometri diametru la un loc. Apariția acestor pete solare a coincis cu tastrofa de pe coasta californiană, unde oceanul s'a revărsat pe o întindere colosală, distrugând tot ceia ce a întâlnit în cale.

Amănuntele lipsesc încă, dar consecințele tastrofei au fost de sigur mai înspăimântătoare decât cele rezultate din cutremurul de pământ din Calabria.

Orice s'ar spune, nu se mai poate nega legătura dintre agitațiile pământului și marile pete solare. E de prevăzut, că vom înregistra noi pete mari cutremure de pământ, în mai toate localitățile cu terenuri nestabile.

Agitațiile aceste nu vor înceta, până ce nu va înceta și neobișnuita activitate a soarelui. Enorme pete solare ce s'au ivit pe soare, și dătoresc unor formidabile explozii de gaze incandescente din centrul solar și asemenea erupții ce după socotelile tuturor astronomilor ajung la înălțimi de sute de mii de kilometri, nu pot să nu aibă consecințe pentru biata noastră planetă.

Chestiunea aceasta nu e una dintre cele care interesează numai pe învățați, cari vor să și de socoteală de rostul planetei pe care se află, și nenumăratele influențe, la cari ea este supusă.

Notă care sboară. În teatrul Covent Garden din Londra într'una din zilele trecute s'a întâmplat următoarea scenă interesantă: Un gornist din orhestră a suflat din goarnă atunci când avea să țină pauză. Capelmaistrul îndată a opri orhestră, muștrând pe gornistul neatent. Acesta susține însă sus și tare, că el nu a greșit, ci a executat piesa așa cum e scrisă. Capelmaistrul a cerut să-i arate. Gornistul luând hârtia în mână a rămas cu ochii înholbați. Nota a sburat. Întorcându-se apoi către capelmaistrul îi zise: O, o, a fost o muscă ticăloasă — apoi adăuse — dar pentru aceea totuși am executat-o.

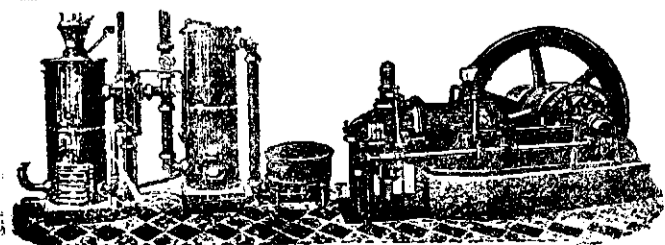
BIBLIOGRAFII.

Au sosit și se pot căpăta la librăria »Tri-bunei« următoarele cărți:

Nuvele vol. II. de I. Slavici prețul 1.50+10 f.
Povești de I. Slavici prețul 1.50+10 f.
Poezii de Eminescu îngrijite după manuscrise de I. Scurtu 1.50+20 f.
Critice vol. III. de Titu Maiorescu 1.50+10 f.
Oamenii și locuri de M. Sadoveanu 2.—+10 f.
În urma plugului ediția II-a de Sandu Aldea 1.50+10 f.
Sapho, de Alphonze Daudet traducere de Em. Gârleanu 1.50+10 f.
Poezii, opere complete vol. II. de C. Negruzzi 1.50+10 f.

Din Biblioteca Minervei:

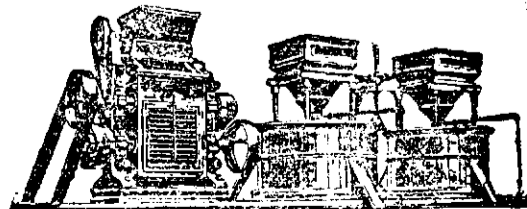
Nr. 15. Traduceri în proză de C. Negruzzi 30 fil., + 5 f. porto.
Nr. 16. Taras Bulba, roman din viața căzăcească de N. V. Gogol 30 fil., + 5 f.

Motoare de gaz aerian, de încălzit cu cărbuni de lemn, coals și cărbuni buni, cel mai ieftin mijloc, fără fum, miros și pericol.
Consumarea pe oră de 0.8-2 fieri și putere de un cal.

Motoare de benzină și locomobile de benzină cu cele mai favorabile condiții de plată și cu garanțiunea mai mare.
Construire de moară după sistemul cel mai bun.

TIVADAR HOFFMANN
inginer mecanic antreprenor de clădiri de moară, în (Szeged) Seghedin.

apărut: „Viața Românească” Nr. 13 cu ur-
 de sunar: D. Mihalache, Baba Marga. Elena
 preajma leagănului: (poezie). N. Bă-
 Scrisorile politice ale lui Dumitru Brătianu.
 Anu, în nor (poezie). Izabela Sadoveanu,
 John Carlyle (II). V. Iftimiu Sbucium (poezie).
 Inspecțiunea muncii. Gh. din Moldova,
 surt (Ochi albaștri; Timpul și amorul (din ita-
 ste); Rada; Rîsipa; La poarta raiului; Ve-
 păgâne). H. Sanielevici, Clasificările literare.
 Petrov, Din cerul limpede (poezie după Paul
 mine). I. Agârbiceanu, Vârvoara. Dr. N. Lap-
 Cronica Medicală (medicina la țară). I. G.
 Cronica externă (liberali și lorzi). Sp. An-
 scu, Cronica artistică (expozițiunile d-lor:
 Mich. D. Mihailescu, C. P. Constanidu; B.
 orescu; Calendare artistice). I. Botez, Cro-
 veselă (Caleidoscop: Un fost ministru). G.
 Ionescu-Sișești, Scrisoare din Germania (Simp-
 îngrijitoare în viața Germaniei de azi). Gt.
 românească în Bucovina (Societățile stu-
 resti. P. Nicanor & Co., Miscellanea (Luptă
 Bucușta și articolul d-lui C. Stere, † Orig.
 che; Amnezie? Dar Brockelmann? Din par-
 Adm. Recenzii. Revista revistelor. Mișcare in-
 ctuală în străinătate. Bibliografie. Redacția și
 Jași, str. Golia Nr. 52.

Revista filologică-literară publicație lunară,
 12. Director. Gh. Pascu. Red. și adm. Iași,
 oel Buch.

Economie.

ursa de mărfuri și efecte din Budapesta.

Budapesta, 30 Ianuarie 1909.

INCHEIEREA la 1 ORĂ și jum.:

Grâu pe Aprie 1909	25.52—25.55
Săcară pe Aprie	20.10—20.12
Cucuruz pe Maiu	14.56—14.58
Oros pe Aprie	17.22—17.24

ul cerealelor după 100 klg. a fost următorul

Grâu nou

Alba	26 K.	20—26 K.	60 fil.
Comitatul Albei	25	75—26	40
Pesta	25	80—25	45
Maghiar	26	10—26	70
Macica	26	20—26	60
Orza	20	—20	20
Orza de nutret, cvalit. I.	16	70—16	90
Orza calitat. a I.	16	20—16	50
Orza II.	17	55—18	—
Orza III.	17	25—17	55
Orza IV.	13	90—14	10

Redactor responsabil Constantin Savu.
 Editor proprietar Gheorghe Nichin.

Copii șubreți

sanătoșează repede, dacă iau Emulsiunea
 SCOTT. Ameliorarea se observă deja după
 un dosă. 12

Emulsiunea SCOTT

cașă de dulce ca smântâna și bol-
 navii o iau cu plăcere și o digerează
 și atunci când nu poate suportă lu-
 tele. E știut de toți că medicii reco-
 mandă cu cea mai mare căldură

Emulsiunea Scott

Unul flacon veritabil 2 cor. 50 fl.

De vânzare la toate farmaciile.

Prescrierea Emulsiunei a se lua seamă la
 metoda SCOTT — care este pescarul.

Ministerul Finanțelor.
 Direcțiunea Datoriei Publice și a Pensiuilor
 Datoria Publică.

Nr. 133057.

12 Ianuarie 1909.

Publicațiune.

A 12-a tragere la sorți a titlurilor de rentă
 5% amortizabilă din 1903 (renta conver-
 tită), împrumutul de 185,000.000 lei se
 va efectua în ziua de 16 Februarie
 1 Martie) 1909 la orele 10 a. m. în
 sala specială a Ministerului de Finanțe,
 conform dispozițiilor stabilite prin regu-
 lamentul publicat în «Monitorul Oficial» Nr.
 245 din 7 Februarie 1906.

La această tragere se vor amortiza titluri
 în valoare nominală de Lei 977.000 în
 proporția următoare:

35 titluri de câte	5.000 Lei	175.000
118 » » »	2.500 »	295.000
290 » » »	1.000 »	290.000
434 » » »	500 »	217.000

877 titluri pentru o valoare
 nominală de Lei 977.000

Publicul este rugat a asista la tragere.

Directorul Datoriei Publice și Pensiuilor
 I. Ionescu.

Anunț.

Un tânăr cu praxă bună imediat
 capătă loc în cancelaria notarială din Csucs
 (com. Arad) de scriitor, salar anual 800
 cor., cvartir, luminat și încălzit, după sir-
 guință va fi împărțit și din venite laterale.

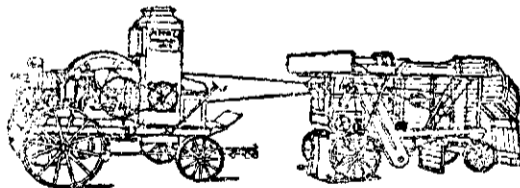
Distins cu nenumărate premii și diplome de onoare.

KALMÁR și ENGEL fabrică de motoare — și de mașini — Budapesta, V., Lipót-körút 18.

Recomandă cele mai simple motoare și locomobile cu benzin atât pentru mașini
 de treerat, cât și pentru mănarea morilor, precum și motoarele absorbitoare de gaz,
 cari oricând se pot privi în lucrare în V. Lipót-körút 18.

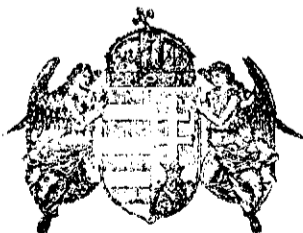
Pentru treerare bună
 — garanță deplină. —

Unica noutate
 — existență. —

Aceste motoare în urma
 umblării proporționate
 și a construcției simple
 extraordinare chiar și
 cel mai neumblat om
 le poate manipula. —

Catalog de prețuri gratis! — Prețuri ieftine plătibile în rate.

Premiat cu medalia cea mare la exp. milenară din Bpsta în 1896.

Turnătoria de clopote. Fabrica de scaune de fer pentru clopote, alu ANTONIU NOVOTNY TIMIȘOARA - FABRIC. -

Se recomandă spre pregătirea clopotelor nouă, precum la turnarea
 de nou a clopotelor stricate, spre facerea de clopote întregi, armo-
 nioase pe garanție, de mai mulți ani provăzute cu ajustări de fer
 bătut, construite spre a le întoarce în ușurință în ori-ce parte, îndată
 ce clopotele sunt bătute de o lăture fiind astfel scutite de crepare.
 Sunt recomandate CLOPOTELE GĂURITE ventate și pre-
 miate în mai multe rânduri, cari sunt provăzute în partea superioară
 — ca violina — cu găuri ca figura S și au un ton mai intensiv, mai
 adânc, mai limpede, mai plăcut și cu vibrație mai voluminoasă decât
 cele de sistem vechiu, astfel că un clopot patentat de 327 klg. este
 egal în ton cu un clopot de 461 klg. patentat după sistemul vechiu.
 Se mai recomandă spre facerea scaunelor de fer bătut, de sire stă-
 rătoare, — spre preadjustarea clopotelor vechi cu ajustare de fer bătut
 — ca și spre turnarea de toate de metal. Preț-uranturi ilustrate gratis.

„CODREANA“, institut de credit și economii societate pe acții în Băsești (Illésfalva)

Convocare.

Domni acționarii ai institutului de credit și economii societate pe acții „Codreana“ în Băsești să convoacă și sunt rugați a participa în sensul §-ului 19 din statute la

a III-a adunare generală ordinară

care să va ținea în Băsești (Illésfalva) în 1 Martie st. n 1909-la 10 oare a. m. în localitatea institutului.

Obiectele puse la ordinea zilei sunt următoarele :

1. Deschiderea adunării generale prin președinte.
2. Alegerea alor 2 notari ad hoc, alor 2 membrii pentru verificarea procesului verbal și esmitarea alor 2 scrutinători.
3. Raportul anual al Direcțiunei.
4. Raportul comitetului de reviziune asupra computului anual al bilanțului și a propunerilor pentru împărțirea profitului curat.
5. Stabilirea bilanțului anual ; fixarea dividendelor ; fixarea plăților membrilor din direcțiune și a comitetului de supraveghere, și al plăților fruncționărilor ; stabilirea profitului, precum și darea absoluturului pentru direcțiune și a comiteului de supraveghere pe anul gestiuone 1908.
6. Fixarea prețului marcelor de prezentă, a speselor de călătorie conform §-ului 43 și 48 din statute pentru membrii direcțiunii membrii comitetului de reviziune.
7. Urcarea capitalului social dela 100.000 la 150000 eventual la 200.000 cor.
8. Alegerea alor 4 membri în direcțiune conform §-ului 35 și 37 din statute.
9. Eventuale propuneri în sensul §-ului 32 din statute.

Să atrage atențiunea d-lor acționari la următoarele dispozițiuni din statute :

§. 22. La adunarea generală au vot numai acei acționari, cari cu cel puțin un jumătate de an mai înainte sunt trecuți în registrul acționarilor și ca atari, cel puțin cu o zi înainte de adunarea generală, la dispozițiunea institutului, respective la locurile designate de direcțiune sau depus acțiunile lor, eventual și documentele de plenipotență.

§. 23. Dreptul de vot să poate exercita în persoană ori prin plenipotențiat, care însă numai acționar poate fi.

Minorenii să reprezintă prin tutorii naturali ori legali ai lor, curanzii prin curatori, corporațiunile morale prin plenipotențiați, femeile prin bărbații lor. În aceste cazuri plenipotențiații pot fi neacționari.

§. 24. Acționarii în adunările generale, până la cinci (5) acțiuni, după fiecare acțiune, — dela 5—10 acțiuni tot după două (2), și 10 în sus tot după cinci (5) acțiuni, — au un (1) vot ; totuși mai mult de 20 voturi nu poate avea nici un acționar, fără considerare, că le exercită în numele său ori al altora — de asemenea și nici un plenipotențiat al unui sau mai multor acționari. Voturile unui acționar să pot exercita numai într-o totalitate.

În ședința plenară direcțională ținută în 22 Ianuar 1908 st. n. pentru dupunerea, respective primirea acțiunilor, respective a titlurilor provizoare și a documentelor de plenipotență pentru aceasta adunare s'a desemnat, respective au fost rugate institutele : „Albina“ Sibiu, „Silvan“ Șimleu, „Sălăgiana“ Jibou, „Bihoreana“ Oradea-Mare, „Patria“ Blaj, „Oraviciană“ Oravița, „Mercur“ Năseud și „Poporul“ în Lugoj.

Băsești, la 25 Ianuar 1909. st. n.

Dir ecțiunea.

Activa

CONTUL BILANȚ PE 1908

Passiva

	Cor.	fil.		Cor.	fil.
Casa în număr	20092	12	Capital social		100000
Cambii :			Fond de rezervă	5191.06	
Cambii de bancă	159481	—	Fond de penziuni	278.61	
Cambii cu acoperire hipotecară	292436	—	Fond cultural	279.72	5740.39
Imprumuturi hipotecare	7479.3	—	Depuneri spre fructificare		204382.94
Anticipațiuni	16430	52	Reescompt		235074. —
Efecte	200	—	Depozite de casă		7294.06
Realități	5000	—	Interese tranzitoare anticipate		5914.96
Mobilier	818.10		Dare după interese de depuneri		530.66
10% amortizare	81.81	736.29	Diversi creditori		2996. —
Spese de fondare	710.97		Profit curat		14870.26
amortizare	143.39	573.58			
Bon la alte bănci		7069.76			
	576812	27			576812.27

Debit.

CONTUL PERDERE ȘI PROFIT

Credit

	Cor.	fil.		Cor.	fil.
Interese :			Interese :		
Fond de rezervă	199.66		Dela cambii de bancă	17602.07	
Fond de penziuni	10.71		Dela cambii cu acoperire hipotecară	12551.03	
Fond cultural	12.14		Dela imprumuturi hipotecare	4804.45	34957.55
Depuneri	9775.18		Proviziuni		8933.21
Reescompt	8529.20	18526.89	Taxe de cereri		109.48
Dare :			Diverse		1146.56
Directă și comunală	1550.12				
10% după interese de depuneri	977.52	2527.64			
Spese :					
Salare	3806.79				
Marce de prezentă	604. —				
Chirie	340. —				
Relut de cuartir	353.78				
Curente	3237.87	8342.44			
Amortizări :					
10% din mobilier	81.81				
din spese de fondare	143.39				
diu pretenziuni dubii	654.37	879.57			
Profit curat		14870.26			
	45146	80			45146.80

Băsești, 31 Decembrie 1908.

George Pop de Băsești m. p. prez. Mihaiu Bohățiel m. p. dir. exec. Iacob Felezeu m. p. contabil Vasile Pop m. p. v. prez.
 Dr. Ambrosiu Bojthor m. p. Dr. George Pop m. p. Petru Pap m. p. Antoniu Băliban m. p. Dionisiu Pop m. p.

Subsemnatul comitet am examinat conturile și le-am aflat în deplină regulă și în consonanță cu registrele institutului.

Andrieu Cosma m. p. prez. Georgiu Maior m. p. Vasile Gavriș m. p. Dominic Rațiu m. p. reviz. expert al »Solidarității